

Gemeente
Amsterdam

**Monitor internationale
voorbeelden stedelijke
aanpak corona**

Editie 7, 25 juni 2020

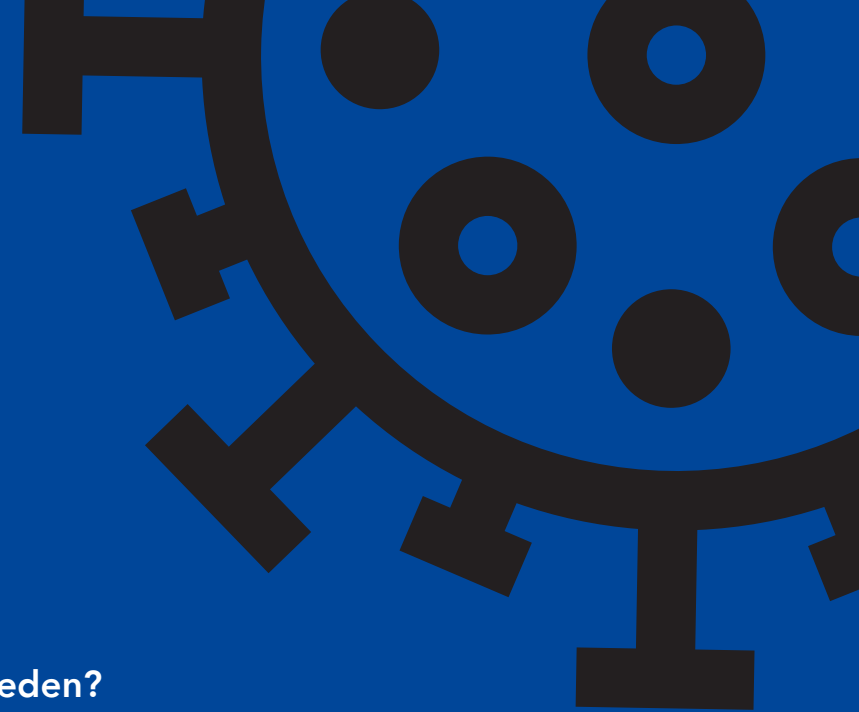
Wil je:

- Meer weten over een voorbeeld uit deze monitor?
- Heb je een andere kennisvraag of wil je contact met bepaalde steden?
- Wil je deze monitor in de toekomst in je inbox ontvangen?

Laat het ons weten via internationaloffice@amsterdam.nl

Deze tweewekelijkse monitor is erop gericht om een algemeen beeld te vormen van de maatregelen die andere steden in Europa en daarbuiten nemen naar aanleiding van de uitbraak van corona. Verschillende domeinen komen aan bod en alle voorbeelden zijn gericht op hun relevantie voor steden en met name Amsterdam. Ook bevat dit document een overzicht van EU-maatregelen en een overzicht van informatiebronnen die relevant zijn voor steden.

Voor meer informatie over de Amsterdamse aanpak van het coronavirus kijk op amsterdam.nl/coronavirus

In de vorige monitor is vooral veel aandacht besteed aan de versoepelingen van maatregelen in steden over de hele wereld. Nu ook in Amsterdam de versoepelingen tot nog toe niet leiden tot een zichtbare toename in besmettingen, worden de vragen over de lange termijn steeds prangender. Ook is er daardoor meer ruimte voor aandacht voor de manier waarop onze omgang met corona andere waarden dan gezondheid in steden beïnvloedt, zoals mensenrechten en het recht op demonstratie. We gaan in deze monitor in op het verloop van demonstraties in andere steden naar aanleiding van de dood van George Floyd, en hoe corona mensenrechten beïnvloedt in een land als Brazilië.

Andere steeds terugkerende zorgen over de lange termijn gaan vooral over de economische impact en de gevolgen voor de arbeidsmarkt,

die ook wereldwijd zichtbaar zijn in steden. Alhoewel hier geen makkelijke antwoorden en one size fits all oplossingen uit andere steden zijn, besteden we in deze monitor wel veel aandacht aan de internationale trends die ook onze stad zullen beïnvloeden.

Ook is het opvallend dat men vanuit verschillende invalshoeken de crisis wil aanwenden om een transitie in te zetten. Op het gebied van duurzaamheid zijn organisaties als C40 hiermee bezig, maar we zien hetzelfde ook op sociaal-economisch gebied. Zo zagen we al in vorige monitors dat meerdere steden een nieuwe balans zoeken ten opzichte van toerisme. De crisis wordt gezien als een kans om ook economische activiteiten in steden te herzien waarbij ook de relatie tussen overheid en markt verschuift - waarvan getuige ook aanpassingen in Europese regels voor staatssteun.

Inhoud

Mensenrechten in tijden van corona	5
Recht op demonstratie vs recht op gezondheid	6
Demonstraties in de Verenigde Staten	8
Demonstraties in Australië	9

Sociaal domein

Impact corona op vluchtelingen en migranten EU	13
Bericht uit Brazilië van Joelke Offringa	16
Nederlandse arbeidsmarkt	19
Thuiswerken in Europa	21
Internationaal studentenleven	22
Impact van de coronacrisis op jongeren	23

Fysiek domein

Mobiliteit in Europa	26
Stedelijke oproep mobiliteit	27
Mobiliteit in de Verenigde Staten	28
Internationale reizen	29
Stedennetwerk C40	30

Economie

Democratisering en lokale economie	34
Festivals organiseren in tijden van corona	37
Nachtleven en cultuur	38

EU

Europese fondsen	40
Europa lanceert nieuw plan: EU4Health	42
Overzicht relevante informatiebronnen	44

Mensenrechten in tijden van corona

De uitbraak van het coronavirus was nog nauwelijks tot pandemie bestempeld door de WHO of mensenrechtenorganisaties wezen de wereld op de mogelijke gevolgen van de coronacrisis voor mensenrechten en individuele vrijheden.

Een uitzonderlijke tijd vraagt om uitzonderlijke maatregelen: wereldwijd hebben overheden de afgelopen maanden drastische maatregelen genomen om de coronacrisis te beheersen. Hiermee kwamen rechten in het gedrang, die verankerd zijn in internationale verdragen zoals het Internationaal verdrag voor politieke en burgerrechten en het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens net als nationale (grond)rechten. Dit

gebeurt vaak op basis van een in haast afgekondigde nationale noodtoestand of wet- en regelgeving.

De Raad van Europa presenteerde op 7 april een [Toolkit](#) voor lidstaten: *Respecting democracy, rule of law and human rights in the framework of the COVID-19 sanitary crisis*

Op 6 maart riep **UN High Commissioner for Human Rights** Michelle Bachelet op om ook in tijden van corona of als de noodtoestand is afgekondigd mensenrechten te respecteren: *“Lock-downs, quarantines and other such measures to contain and combat the spread of COVID-19 should always be carried out in strict accordance with human rights standards and in a way that is necessary and proportionate to the evaluated risk.”*

Op 14 april volgde Clément Nyaletsossi Voule, the **UN Special Rapporteur on the rights to freedom of peaceful assembly and association** met de presentatie van 10 guidelines. Deze stellen dat beperkingen op basis van de volksgezondheid zijn gerechtvaardigd, maar wel noodzakelijk, wetmatig en evenredig moeten zijn.

Ook **Amnesty** besteedt [aandacht](#) aan de manier waarop corona mensenrechten beïnvloedt. **Wetenschappers** [benadrukken het risico](#) van besmetting tijdens demonstraties of stellen juist dat het [risico beperkt](#) is.

Recht op demonstratie versus recht op gezondheid in Europa

Amsterdam was een van de eerste steden waar de opkomst zo hoog was. Het weekend erna trokken demonstraties overal ter wereld vele duizenden mensen en zorgden ook daar voor discussie over het recht om te demonstreren in tijden van corona. Een paar voorbeelden van reacties uit die steden.

Wenen

Op 5 juni vond in Wenen een van de grootste demonstraties van de afgelopen jaren plaats. In plaats van de verwachte 3000 mensen deden namen ruim 50.000 mensen deel. Daardoor kon de 1-meterafstandregel niet worden nageleefd. De verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid berust in Oostenrijk bij de minister van Binnenlandse Zaken en bij de nationale politie.

Ook in Wenen prevaleerde uiteindelijk het recht op demonstratie. Zoals de verantwoordelijke politiechef het formuleerde: *“Despite not keeping the safe distance, there was no reason to dissolve the meeting.”*

Parijs

In **Frankrijk** is niet de burgemeester maar de Préfet verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid in steden en regio's. De préfet is de baas van de Préfecture de Police wat valt onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De burgemeester

van Parijs heeft dus geen bevoegdheden ten aanzien van de openbare orde en het demonstratierecht.

Niet in alle steden leidde demonstraties tot discussies over volksgezondheid versus demonstratierecht.

De discussie over mogelijke verspreiding van het virus tijdens de demonstraties heeft in Frankrijk minder gespeeld. Er was wel wat kritiek van

rechtse politici dat de demonstraties zijn doorgedaan, maar het bleek niet het gesprek van de dag.

Madrid

In Spanje is het demonstratierecht grondwettelijk vastgelegd. Demonstraties moeten vooraf gemeld worden bij de provincie/regionale overheid, die op basis van informatie van de lokale politie en aanbevelingen van de gemeente akkoord geeft.

Sinds 2015 is de wet op de openbare veiligheid van kracht die spontane demonstraties verbiedt en hoge boetes op het niet melden van een demonstratie oplegt.

In een groot aantal Spaanse steden vonden de afgelopen weken demonstraties plaats tegen racisme. In de meeste steden was het mogelijk om de in Spanje vereiste 2-meter afstand te bewaren, maar in Madrid en Barcelona lukte dat niet door de hoge opkomst van enkele duizenden

deelnemers. Wel droegen de meeste demonstranten mondkapjes.

In Madrid hadden de autoriteiten een demonstratie van maximaal 200 mensen toegestaan. Dat werden er duizenden. Toch is er niet ingegrepen. Ook in **Barcelona** werd niet ingegrepen.

Gemeenten vinden het recht op demonstreren te belangrijk en er waren geen ongeregelheden. De demonstraties werden nadrukkelijk gerelateerd aan racisme en de positie van migranten in Spanje. Van traditionele media en de politieke oppositie kwam weinig kritiek op het laten doorgaan al dan niet stoppen van de demonstratie. Wel was er enige kritiek op sociale media.

Demonstraties in de Verenigde Staten

In de VS valt er geen uniform feitelijk beeld te schetsen van de wijze waarop men met demonstraties omgaat, zeker niet tijdens de coronacrisis. Dit komt mede door de bevoegdheidsverdeling die vaak van staat tot staat verschilt.

Er hebben sinds de dood van George Floyd in meer dan 140 steden demonstraties plaatsgevonden.

In sommige steden wordt door de autoriteiten nadrukkelijk gewezen op het gevaar van coronaverspreiding bij grote demonstraties, andere steden

Simbarashe Cha
for The New York Times

Over de hele wereld, waaronder ook in Syrië, werd de moord op George Floyd herdacht.
Foto door Omar Haj Kadour/AFP via Getty Images

plaatsten de coronawaarschuwingen niet expliciet in het kader van de demonstraties, maar hielden het bij algemene waarschuwingen. In de media uiten gezondheidsexperts met enige regelmaat zorgen over de gevolgen van de demonstraties voor de ontwikkeling van de curve van coronabesmettingen.

Arts en journalist Akash Goel verwoordde in Project Syndicate het dilemma tussen het recht om te demonstreren en volksgezondheid op bijna poëtische wijze: *"The irony is that the protest refrain I can't breathe" has nothing to do with COVID-19. Rather, it is the cry of an entire people suffocating under the collective knee of racism*".

Demonstraties in Australië

In Australië zijn niet de lokale autoriteiten maar de provincies (states) verantwoordelijk. Ook in Australië zijn lockdownmaatregelen genomen en speelt het dilemma tussen volksgezondheid en het recht op vrije meningsuiting/demonstratierecht.

Het heeft veel mensen er niet van weerhouden te demonstreren.

Op zaterdag 6 juni zijn er demonstraties geweest in verschillende grote steden en in talloze kleinere steden op het platteland. In **Sydney** en **Melbourne** brachten de demonstraties 10 duizenden op de been. In Australië speelt mee dat de Aboriginals achtergesteld worden, oververtegenwoordigd zijn in gevangenissen en geregeld het slachtoffer zijn van politiegeweld.

Hoezeer de besluitvorming hierover een dilemma is, mag blijken uit de het verbod van de demonstratie in Sydney door de regering van New South Wales (NSW) in verband met corona. In NSW zijn bijeenkomsten van meer dan 500 mensen verboden. Het verbod werd aangevochten bij het Hooggerechtshof

van New South Wales. Deze handhaafde het besluit van de regering van New South Wales. Het beroep tegen deze uitspraak bij het Court of Appeal werd echter toegekend. Daarmee was de demonstratie wettelijk toegestaan.

Londen, Engeland

Graffiti van street artist Lionel Stanhope op een brug in Ladywell in Zuidoost Londen.

Foto door Matt Dunham/AP

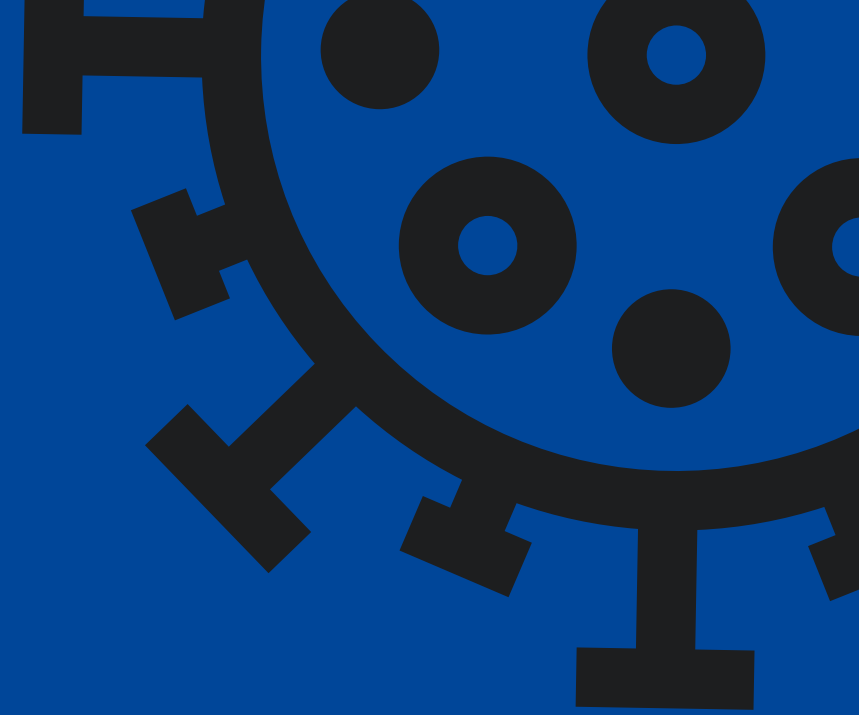

Athene, Griekenland

Graffiti van de 16 jarige kunstenaar SF op een dak in Athene.

Foto door Aris Messinis/AFP/Getty Images

[Meer street art →](#)

Sociaal domein

Impact corona op vluchtelingen en migranten in de EU

Interview Agnese Papadia van DG Home and Migration van de Europese Commissie

Welke impact heeft de coronacrisis op vluchtelingen en migranten in de EU?

Corona treft ons allemaal, maar sommige individuen en groepen zijn bijzonder kwetsbaar vanwege hun gezondheid en sociaal-economische situatie.

Kansarme migranten zijn bijzonder kwetsbaar voor de ziekte vanwege hun relatief beperkte toegang tot informatie- en beschermings-maatregelen met name door slechte huisvesting of toegang tot cultureel gevoelige gezondheidszorg. Vluchtelingen en andere migranten hebben vaker een tijdelijk contract en lopen meer risico op werkloosheid.

Er zijn specifieke zorgen over de situatie van migrantenkinderen die het risico lopen om achterop te raken bij het leren van de taal en die vaak in huishoudens zijn waar de ouders niet thuis kunnen werken. Verschillen in levensomstandigheden en toegang tot digitale apparaten kunnen ook het leren voor migrantenleerlingen belemmeren.

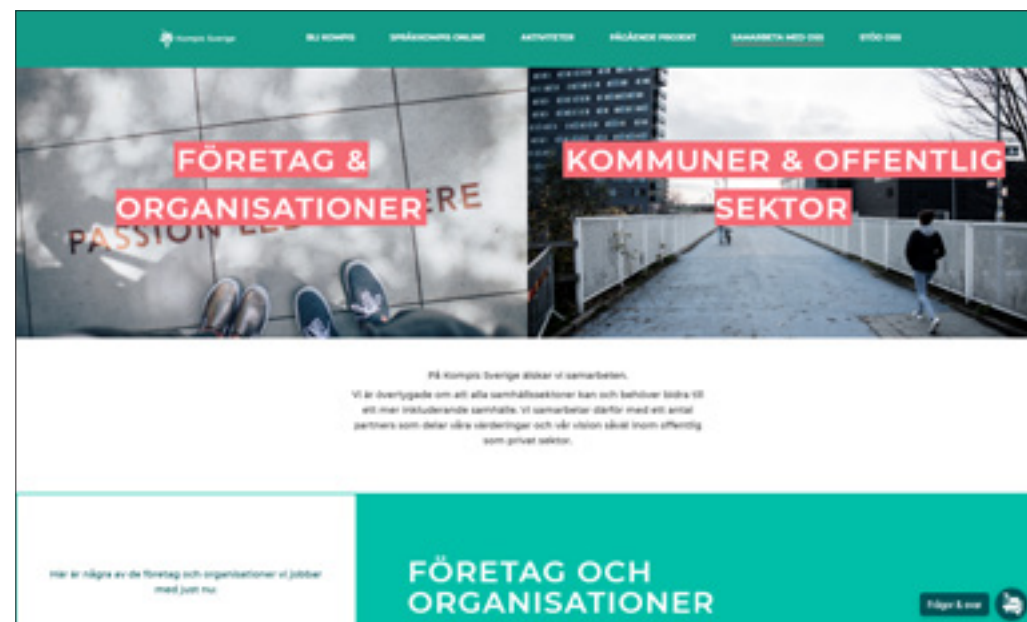
Tegelijkertijd zijn veel van degenen die ons allemaal door de crisis heen kunnen helpen, migranten. **Ongeveer 13% van de essentiële beroepen in reactie op corona in Europa wordt uitgeoefend door mensen van buiten de EU. In bepaalde beroepen is hun bijdrage bijzonder groot, ook in de gezondheidssector.**

Heb je goede voorbeelden gezien uit steden en landen met betrekking tot de inclusie en bescherming van migranten en vluchtelingen tijdens de coronacrisis?

We hebben veel goede voorbeelden gezien van hoe nationale regeringen, regio's en steden de gemeenschappen van migranten bereiken, informeren en ondersteunen in deze tijd van crisis. Op onze [website over integratie](#) hebben we veel interessante voorbeelden en materialen verzameld waarvan we hopen dat ze kunnen dienen als inspiratie en hulp. In Portugal heeft de gemeente Odemira bijvoorbeeld 500 [quarantaineplaatsen](#) voorbereid voor het geval een migrerende landarbeider geïsoleerd moet worden.

De **Portugese** regering heeft ook [richtlijnen](#) gepubliceerd over de toegang tot de nationale gezondheidsdienst voor migranten, vluchtelingen en professionals die zorg en ondersteuning bieden. Het document zorgt ervoor dat migranten en vluchtelingen gezondheidszorg kunnen krijgen.

De regio **Catalonië** heeft met hulp van vrijwilligers en maatschappelijke organisaties informatie over corona gepubliceerd in 18 verschillende talen. Ze hebben ook audio opnames gemaakt over corona in 35 verschillende talen, die kunnen worden gedeeld via sociale media. Het maatschappelijk middenveld is ook erg actief geweest.

In **Zweden** heeft een non-profitorganisatie een online [initiatief](#) gelanceerd dat virtuele ontmoetingen tussen een nieuwkomer en een Zweed opzet, waarmee zowel de behoefte van de nieuwkomer aan het volgen van taaltraining als de behoefte van beide deelnemers om in contact te blijven met anderen, wordt aangepakt.

Welke acties onderneemt DG Home and Migration ter ondersteuning van migranten en vluchtelingen tijdens de coronacrisis?

De Commissie werkt op verschillende fronten om in de behoeften als gevolg van de coronacrisis te voorzien en om migranten en vluchtelingen te ondersteunen.

In april heeft de Commissie richtlijnen opgesteld met praktisch advies over hoe de continuïteit van de asielprocedures zoveel mogelijk kan worden gegarandeerd. Dit terwijl de bescherming van de volksgezondheid en de grondrechten volledig wordt gewaarborgd overeenkomstig met het EU Charter of Fundamental Rights. Deze leidraad bevatte ook richtlijnen over terugkeer en hervestigingsoperaties.

Bovendien heeft de Commissie een nieuw proces opgezet om de bescherming en verzorging van alleenstaande minderjarige vluchtelingen te ondersteunen, onder meer door hen te verhuizen van de

Griekse eilanden naar andere lidstaten. De eerste verhuizingen hebben al plaatsgevonden. **In totaal worden de komende maanden 1.600 niet-begeleide minderjarigen herplaatst.**

Ondanks de uitdagingen kunnen de crisis en de daaropvolgende herstelfase ook een gelegenheid zijn om onze samenlevingen inclusiever en cohesiever te maken. De Commissie zal het werk aan integratie in de komende maanden versterken om ervoor te zorgen dat we deze kans grijpen. We zullen steden, regio's en andere belangrijke belanghebbenden nauw

betrekken bij het vormen van onze aanstaande initiatieven op het gebied van integratie.

Alleen samen kunnen we een herstel bereiken dat voortbouwt op de vaardigheden en het potentieel van migranten, terwijl volledig rekening wordt gehouden met hun behoeften.

Agnese Papadia werkt als beleidsadviseur bij DG Home and Migration van de Europese Commissie. Dat is de taak van de commissie die verantwoordelijk is voor onder andere het integratie- en migratiebeleid. ■

Bericht uit Brazilië van Joëlke Offringa

Joëlke Offringa werkt sinds 1993 vanuit Brazilië. Zij staat aan het hoofd van Instituto Plataforma Brasil, dat het Anne Frank Huis sinds 2006 in Brazilië vertegenwoordigt en al 10 jaar een samenwerking heeft rondom het Cruyff Court Ermelino Matarazzo in de stad São Paulo. Duizenden kinderen krijgen daar wekelijks les. Door het project geïnspireerde jongeren nemen nu het voortouw bij veranderingen in de favela Alemoa-Santos waar zij wonen, onder andere door maatschappelijke werkgelegenheidsprojecten.

Joëlke ontving in 2016 uit handen van Burgemeester van der Laan de Frans Banninck Cocq penning voor haar werk voor kansarme jongeren in Brazilië.

Brazilië is een land met grote uitdagingen en in de 27 jaar dat ik hier woon, ben ik ondertussen wel gewend geraakt aan een crisis. Je kunt je zelfs afvragen of het hier,

op enkele periodes daar gelaten, eigenlijk niet altijd crisis is. Maar crisis hoeft niet altijd slecht te zijn en een Braziliaans gezegde is "Waar je niet dood van gaat,

word je sterker van". Over de jaren losten we het altijd op door nog harder te werken, omdat het gewoon niet kan om zoiets moois te stoppen.

Zo hebben we de huidige crisis ook aangepakt: de meest kwetsbare groepen steunen en de kinderen en jongeren blijven stimuleren. Op die manier probeerden we van de nood een deugd te maken. Er zijn momenteel op zes plaatsen in Brazilië Anne Frank Hubs waar mensen trainingen en bijeenkomsten organiseren met jongeren. Maar nu dus voor het eerst thuis! Social distance brengt ons nog dichterbij elkaar, want het maakt niet meer uit of iemand mijn buurman is of 3000 km verder woont.

Het eerste grote online project, waar 14.000 leerlingen aan meedoen, begint binnenkort in Belo Horizonte door via het dagboek van Anne Frank lezen en schrijven te stimuleren. Lokale jongeren helpen bij de training en voorbereiding van de leraren. De jongeren organiseren allerlei online events, lezingen en gesprekken om meer te leren over kwesties die hen momenteel het meeste bezig houden. Hoe ga ik met al mijn emoties om tijdens de sociale isolatie? En ook om meer te begrijpen over Anne Frank, de historische context en de link met vandaag de dag in Brazilië.

En dat is geen overbodige luxe in een land met steeds sterkere fascistische trekken. Alleen al in de maand mei werden er 204 nieuwe sociale media en webpagina's met neo-nazistische inhoud in Brazilië gelanceerd en werden er hier in 2019 een totaal van 334 actieve neonazistische cellen geïdentificeerd. De pandemie lijkt alles wat deels onderhuids sudderde uitvergroot boven tafel te halen. De COVID-19 crisis in Brazilië laat ons in al haar naaktheid een overheid zien die niet echt bezorgd lijkt over haar bevolking en van het moment gebruik maakt om

onderdelen van de eigen agenda er doorheen te drukken, waaronder het verslappen van de milieu-wetgeving. En inderdaad: nog nooit ging de kap van het Amazone oerwoud zo snel. Vorig jaar was al een jaar van extreme kap waar de hele wereld toen tegen in actie kwam. Dit jaar laat verdere groei zien (12% meer kap in mei dit jaar dan in mei vorig jaar). In 2019 was bijna 99% van de kap illegaal en deze brute invasie bedreigt direct de inheemse bevolking. Helemaal degenen die nog geen contact hebben gehad met de westerse beschaving en al geen weerstand hebben tegen een gewone griep.

Gewelddadige acties lijken eerder te worden gestimuleerd dan beteugeld en ook blijven stemmen opgaan om de lokale bevolking verder te bewapenen. Bij de lancering van een recent rapport over de mensenrechtensituatie in Brazilië werden dit keer de cijfers weggelaten over politiegeweld. En dat terwijl wij hier vele eigen George Floyds hebben, zoals João Pedro Mattos Pinto, een zwarte jongen van 14 jaar, die bij een politieinvasie in de Complexo de Salgueiro in Rio in zijn huis werd gedood, waarbij meer dan 70 kogels werden afgevuurd.

Er is veel strijd tussen de federale deelstaat en gemeentelijke regeringen over de beste aanpak van deze crisis, die nu al meer dan 50.000 slachtoffers telt. Dit zijn aantallen die vergelijkbaar zijn met de oorlog met Paraguay, de bloedigste in de geschiedenis van Brazilië. Op de achtergrond van de politieke confrontaties, lijken vooral de volgende verkiezingen mee te spelen en op het hoogtepunt van de pandemie wordt toch een ceremoniële opening gepland. Daarbij staat in São Paulo onderwijs nog eens op de allerlaatste plaats.

Wat betreft onze eigen activiteiten is het ook onduidelijk of de financiering vanuit de overheid doorkomt. In Rio is de gouverneur ervan beschuldigd dat hij een deel van de financiering voor een noodhospitaal naar zichzelf heeft weggesluisd. Maar helemaal duidelijk is de context nog niet, want de invasie in zijn huis door de politie was mogelijk een tegenactie van de federale regering.

Ondertussen raakt ons team moe en gemengd door maanden online werken, vaak met kinderen thuis en alle onzekerheid en revolutie over wat er om ons

heen gebeurt. Er is ook verlies en rouw in het team dat steeds dichterbij begint te komen. Minder dan ooit is het voor ons duidelijk hoe de toekomst er uit zal zien. Ondanks dat iedereen harder dan ooit werkt, besloten we de inkomsten van het gehele team met een derde te verminderen. Zo redden we het in ieder geval tot eind oktober.

We kregen ondertussen de eerste hulp: de Cruyff Foundation sprong bij met noodondersteuning en het Anne Frank Huis ondersteunt ons gelukkig ook dit jaar nog. Vopak gaf ons vorig jaar de prijs voor hun beste sociale project wereldwijd waardoor we in ieder geval dit jaar onze jongeren online hebben kunnen faciliteren middels wifipunten en mobiele telefoons.

Maar toch vraag ik me voor het eerst af of het binnen de huidige crisis wel werkelijk het beste is om maar heel hard door te gaan en zo de draai naar boven proberen te maken. Of moeten we dit keer een stapje terug zetten, kijken wat uit de chaos naar boven zal komen en daarop reageren? En zo op de meest effectieve manier met onze energie en mogelijkheden omgaan. En als dat het

wijste is, hoe doe je dat dan eigenlijk; een stapje terug, op een moment dat de nood zo hoog is? ■

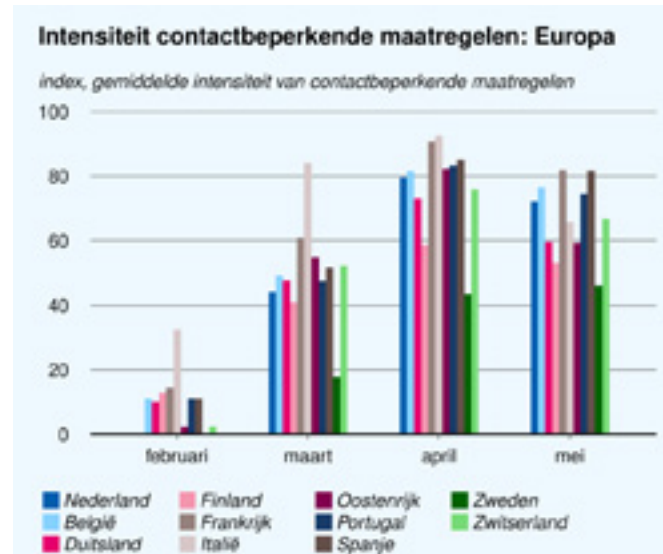
[Lees meer](#) over Instituto Plataforma Brasil

Nederlandse arbeidsmarkt in internationaal perspectief

Het Centraal Plan Bureau (CPB) heeft de staat van de Nederlandse arbeidsmarkt als gevolg van de coronacrisis in internationaal perspectief onderzocht. Het is weergegeven in een zogenaamde "Coronapublicatie". Hoewel de daling van het aantal werkenden in **Nederland** in de afgelopen maanden historisch groot is, lijkt het mee te vallen in vergelijking met andere landen.

De werkzame beroepsbevolking ondergaat in Nederland een lagere krimp (namelijk 1,7%) dan veel andere Westerse landen. Duitsland, Finland en Oostenrijk zagen hun werkzame beroepsbevolking afnemen met respectievelijk 1,8%, 2,9% en 3,6%. In landen buiten Europa is dit nog een veel hoger percentage: Canada en

Verenigde Staten zagen allebei een krimp van 14%, grotendeels verklaard doordat daar minder maatregelen vanuit de overheid komen om ontslag te voorkomen.

In Zweden bleef de neergang van de werkzame beroepsbevolking beperkt tot 0,5%. Is er toch een correlatie

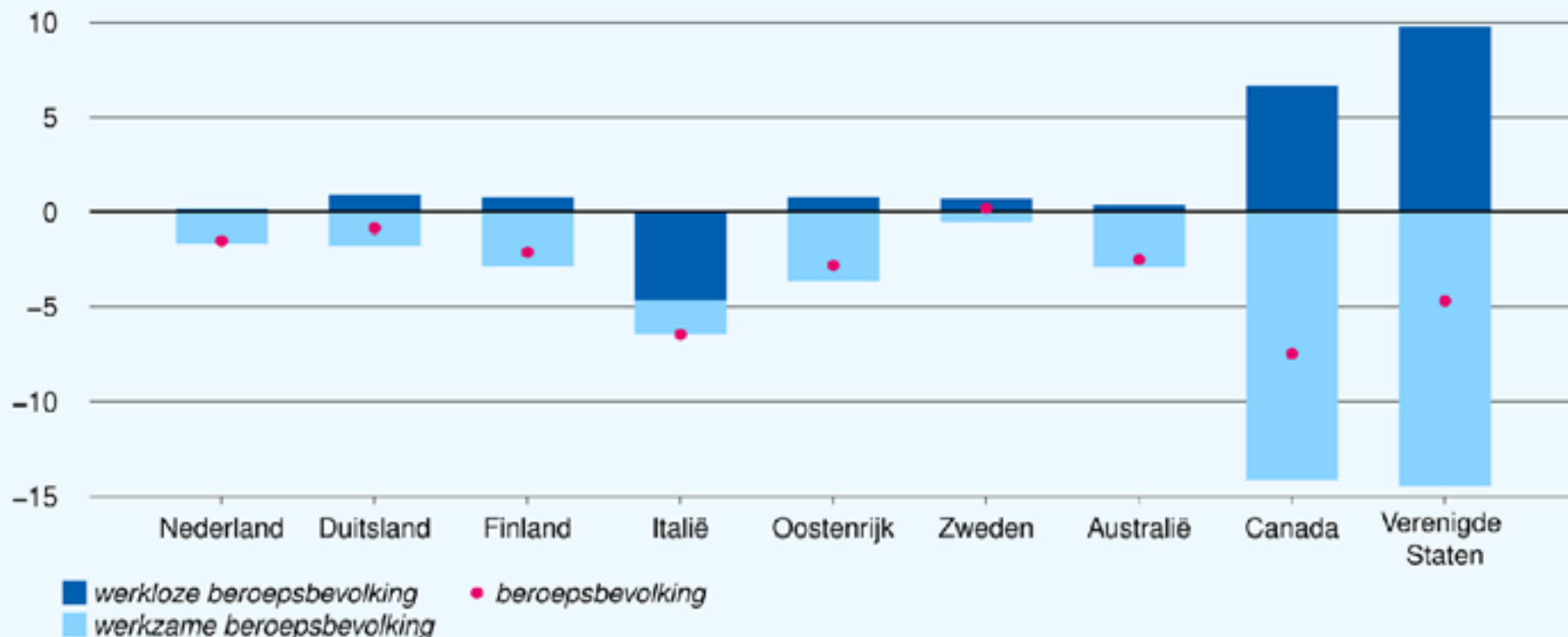
tussen striktheid coronaregels en de economie / arbeidsmarkt? Waarschijnlijk is er wel invloed, maar er zijn meer factoren die effect hebben op het aantal werkzame personen

Het CPB stelt dat contactbeperkende maatregelen in Nederland vergelijkbaar zijn met veel andere West-Europese landen. De CPB berekeningen zijn gedaan op basis van The Oxford COVID-19 Government Response Tracker.

De cijfers zijn een gewogen gemiddelde van de volgende indicatoren: sluiten van scholen, sluiten van werkplekken, afgelasten van evenementen, maximale groepsgrootte, inperken OV, informatiecampagnes, richtlijnen voor thuisblijven, restricties binnenlandse mobiliteit, restricties internationale reizen, mate van testen en mate van traceren. Er zijn

Ontwikkeling beroepsbevolking

mutatie april-op-januari 2020, in % van beroepsbevolking

Er zijn veel Europese landen die net als Nederland hebben ingezet op werktijdverkorting, doorbetaald door de overheid, in combinatie met striktere ontslagbescherming. In **Nederland** waren 18% van de werkenden eind april werkzaam bij bedrijven die gebruik maken van werktijdverkorting (NOW).

Dankzij de NOW regeling, kunnen werkgevers die te maken hebben met tenminste 20% omzetverlies een tegemoetkoming aanvragen bij UWV voor 90% van lonen van werknemers. In **Zwitserland** is het percentage werktijdverkorting met doorbetalen door de overheid 37% en in **Frankrijk**

maar liefst 50%. In de Angelsaksische landen, **VS**; **Ierland**; **Australië** en **Canada**, is er geen sprake van zoveel contractbescherming, maar eerder een grote stijging in uitkeringen.

Voor meer informatie zie het [volledige rapport](#). ■

Thuiswerken in Europa

Wereldwijd is men massaal gaan thuiswerken. Iedereen heeft hier andere ervaringen mee. De vraag is of thuiswerken de nieuwe norm wordt, zelfs als het niet meer hoeft? Hoe gaat dit in andere landen?

Eurofound onderzocht in een [online enquête](#) dat 37% van de werkenden in de EU nu thuis werkt, vanwege de pandemie. Eurostat had geschat dat voor corona ongeveer 5% van de werkenden thuis werkten (op basis van een survey in 2017). Dit terwijl 57% zou kunnen thuiswerken. Dit potentieel wordt vanwege de pandemie nu voor het eerst echt serieus verkend.

In Nederland werkt tijdens de crisis 44% van de werkenden (deels) thuis, aldus [Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid](#). Bij vergelijkingen tussen landen liggen

de percentages thuiswerkers van het totaal aantal werkenden ver uit elkaar.

In Italië zou 24% van de werkenden thuis moeten kunnen werken, in Frankrijk 28%, Duitsland 29% en Zweden 31%, zo heeft ILO onderzocht. Mondiaal zouden 18% van de werkenden vanuit huis kunnen werken op een effectieve manier. Factoren die hierop van invloed zijn: aard van het werk; toegang tot digitale middelen

(internet en bezit van eigen computer), maar ook of de thuissituatie het toelaat om daar te werken. Zie de [ILO policy brief](#) voor meer informatie.

Een ding dat zeker is, is dat mensen door de gedwongen thuiswerksituatie misschien ook de voordelen ervan hebben kunnen inzien. Verschillende instanties zoals [ILO](#) en [OECD](#) voorzien een toekomstige trend voor het thuiswerken.

Internationaal studentenleven

Internationale studenten die lessen volgen bij universiteiten over de hele wereld kwamen tijdens de crisis voor een lastig dilemma te staan: wel of niet terugkeren naar huis. Een enquête van het Erasmus Student Network (ESN) laat zien dat 40% van de uitwisselingsstudenten besloot om terug naar huis te keren.

Universiteiten proberen de achtergebleven studenten te ondersteunen, maar onder hen wordt een stijging in eenzaamheid en zorgen rond financiën en voortgang van hun studie ervaren. ESN stelt ook dat 24% van de Italiaanse en 19% van de Aziatische studenten discriminatie ervaren op basis van hun nationaliteit tijdens de crisis.

In de Verenigde Staten hebben internationale studenten problemen om zichzelf financieel te kunnen onderhouden. Visa belemmeren studenten om te werken buiten de campus, waardoor ze nu geen inkomen hebben. Om studenten tegemoet te komen heeft de **New York** University noodfondsen geopend. Door de opgelopen kosten en uitgestelde colleges vrezden sommigen het collegegeld niet meer te kunnen betalen. Dit collegegeld ligt vaak een stuk

hoger dan voor nationale studenten. Dit is ook in Nederland het geval.

Meerdere universiteiten zoals de Universiteit van **Cambridge** hebben gekozen om tot de zomer van 2021 online colleges te geven. In **Taipei** bereidde de stad zich al voor om de verplichte quarantaine van terugkerende internationale studenten te faciliteren.

Ook zal het aantal studenten dat ervoor kiest om in het buitenland te studeren dalen wat zorgt voor lagere inkomsten voor universiteiten maar in steden als **Amsterdam** tegelijkertijd voor een groter aanbod in studentenkamers.

Impact van de coronacrisis op jongeren

De impact van op jongeren (geboren tussen 1990 en 2005) is groot. Een recent verschenen onderzoek van de OECD beschrijft de toegenomen risico's op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid, mentale gezondheid en besteedbaar inkomen. Deze jongeren ervaren nu hun tweede grote crisis die hen direct (als student of werkzoekende) of indirect (impact op familie) beïnvloedt. Daarbij is de kans groot dat jongeren de toekomstige lasten zullen dragen als gevolg van de kosten van deze crisis.

Werkloosheid onder jongeren

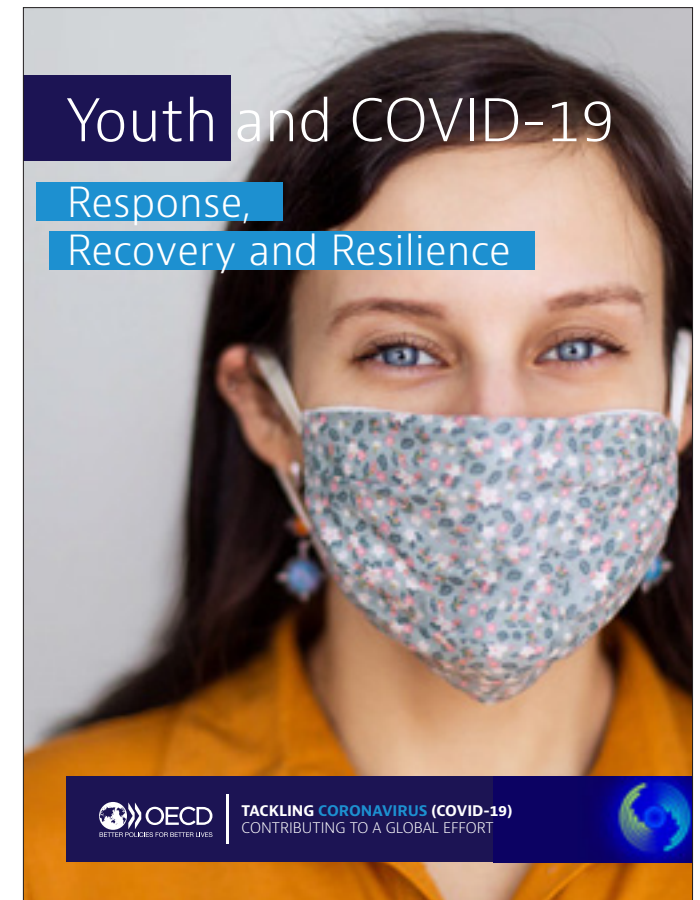
Binnen OECD landen heeft gemiddeld 35% van de jonge mensen (15-29 jarigen) laagbetaalde en/of onzeker werk, in vergelijking met 15% onder 30-50 jarigen en de beroepsgroep daarboven 16%. Jongeren werken

vaker in sectoren die hard geraakt zijn door de crisis zoals de horeca of de evenementenindustrie. Bovendien zal de crisis voor meer werkloosheid zorgen. De achteruitgang in inkomen heeft op jongeren relatief grotere invloed omdat zij vaak over minder spaargeld beschikken.

Werkloos zijn op jonge leeftijd heeft grote invloed op de rest van het werkende leven. Jongeren die een langere periode werkloos zijn hebben vaker een lager inkomen, mindere vooruitzichten op vooruitgang binnen banen en minder kansen op de arbeidsmarkt.

Vertrouwen in overheid

Onder jongeren werd al een lager vertrouwen in de overheid gemeten. In sommige OECD landen vergroot de

crisis dit. Daarnaast maakt men zich zorgen over disinformatie rond corona, discriminatie en publieke schulden.

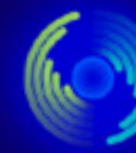
Betrekken van jongeren in herstelmaatregelen

De OECD roept op om intergenerationale ongelijkheden te vermijden

en jonge mensen te betrekken in de beslissingen rond het herstel van de crisis waardoor ook het vertrouwen van jongeren in de overheid wordt vergroot.

Betrekken van jongeren door overheden:

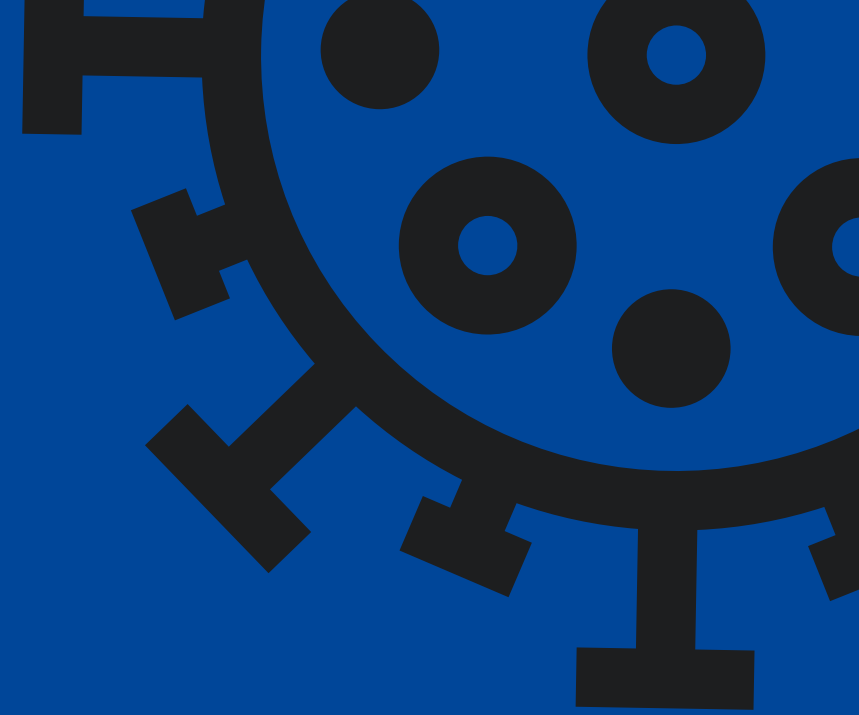
- **Nieuw-Zeeland** heeft meerdere surveys onder jeugd verspreid om jongerenwerkers te kunnen voeden met informatie en aanpak;
- In **veel landen** wordt expliciet aandacht gevraagd voor solidariteit onder alle generaties;
- Het **British Youth Council** heeft gepleit voor een Minister voor Jongerenzaken om de stem van jongeren te verzekeren;
- In **Denemarken** hebben jongerenorganisaties samengewerkt met de nationale overheid om adviezen te geven tijdens de crisis aan jongeren.

Key policy messages

To build back better for all generations, governments should consider:

- Applying a youth and intergenerational lens in crisis response and recovery measures across the public administration.
- Promoting age diversity in public consultations and state institutions to reflect the needs and concerns of different age cohorts in decision-making.
- Updating national youth strategies in collaboration with youth stakeholders to translate political commitment into actionable programmes.
- Leveraging young people's current mobilisation in mitigating the crisis through existing mechanisms, tools and platforms (e.g. the use of digital tools and data) to build resilience in societies against future shocks and disasters.
- Partnering with national statistical offices and research institutes to gather disaggregated evidence on the impact of the crisis by age group to track inequalities and inform decision-making (in addition to other identity factors such as sex, educational and socio-economical background, and employment status).
- Aligning short-term emergency responses with investments into long-term economic, social and environmental objectives to ensure the well-being of future generations.
- Anticipating the distributional effects of rulemaking and the allocation of public resources across different age cohorts by using impact assessments and creating or strengthening institutions to monitor the consequences on today's young and future generations.
- Providing targeted policies and services for the most vulnerable youth populations, including young people not in employment, education or training (NEETs); young migrants; homeless youth; and young women, adolescents and children facing increased risks of domestic violence.

Fysiek domein

Mobiliteit in Europa

Fietsen

De European Cyclists Federation heeft op hun website een [interactieve kaart](#) gemaakt met daarop een [overzicht](#) en grafieken waarin de plannen van Europese steden om het fietsen te stimuleren worden weergegeven.

Zo heeft **Rome** aangekondigd om 150 km aan fietspaden aan te leggen. **Lissabon** is van plan om 76,5 km aan fietspad aan te leggen.

Verkeersongelukken

De COVID-19 pandemie had een sterke afname van het aantal verkeersongelukken tot gevolg. Mensen gingen minder op pad en kozen daarbij vaker voor de fiets of gingen te voet. Echter, de European Transport Safety Council (ETSC) [waarschuwt](#) dat de Europese Unie,

ondanks deze sterke afname, de doelstelling om het halveren van het aantal verkeersdoden dat in 2010 te betreuren viel in 2020 niet gehaald zal worden.

ETSC-directeur Antonio Avenoso [waarschuwt](#) zelfs dat *“als we gewoon terugkeren naar business as usual na de crisis, de resultaten zelfs veel slechter dan daarvoor kunnen zijn”*.

Hij ziet donkere wolken in de grote aantallen snelheidsovertredingen door automobilisten na het opheffen van lockdowns. Nieuwe EU-wetgeving die hogere veiligheidseisen stelt aan voertuigen en infrastructuur kan mogelijk helpen maar volgens ETCS zal veel afhangen van de vaak *“gedetailleerde technische standaarden die nu worden uitgewerkt.”*

Stedelijke oproep mobiliteit als onderdeel Europese herstelplan

EUROCITIES heeft een [open brief](#) geschreven aan de Europese instellingen met daarin de nadrukkelijke oproep om stedelijke mobiliteit onderdeel te laten worden van het herstelplan van de Europese Commissie.

De brief benadrukt de rol die het herstelplan kan spelen in de bescherming en de vernieuwing van het openbaar vervoer en daarnaast in de ondersteuning van de ontwikkeling van fiets- en voetgangersinfrastructuur in steden.

De brief is gericht aan Frans Timmermans, eerste vice-voorzitter van de Commissie en tevens verantwoordelijk voor de European Green Deal, en aan Adina Vălean, de Eurocommissaris voor Transport.

De brief is mede ondertekend door de steden **Bonn, Brussel, Dublin** en **Milaan**.

Om dit te bereiken roepen de ondertekenaars op tot de volgende zaken:

- Groene aanbestedingen waarbij nieuwe en uitgebreidere diensten moeten worden gerealiseerd door emissievrije voertuigen;
- Besteding van een deel van het CEF Digitale budget aan modernisering van openbaar vervoer;
- ondersteuning van de ontwikkeling van fiets- en voetgangersinfrastructuur.

Mobiliteit in de Verenigde Staten

Deelscooters weer terug in Cleveland

Sinds 21 juni zijn deelscooters weer terug in de straten van Cleveland. De stad heeft nieuwe corona-protocollen opgesteld voor bedrijven in de deelmobiliteit en de gebruikers.

Zo dienen bedrijven de federale en lokale gezondheidsrichtlijnen in acht te nemen en moeten zij de apparaten schoonmaken zodra deze worden opgeladen of onderhouden. Gebruikers wordt gevraagd om hun handen te wassen voor en na de rit en om onderdelen van de scooter die veel worden aangeraakt, zoals handvaten, goed schoon te maken voor de rit.

Binnenkort worden ook deelfietsen weer onderdeel van deelmobiliteit in Cleveland.

Crowd Monitoring in bussen

Verschillende steden in Noord-Amerika, waaronder Boston, New York en Laval (Canada) introduceren apps en tools waarmee gebruikers van het openbaar vervoer kunnen kijken hoe vol de volgende metro of bus is. De informatie in deze tool in Laval geeft een inschatting van het aantal passagiers, zowel op moment van instappen als gedurende de reis en is gebaseerd op informatie uit het verleden.

De app is dus niet real-time. In Boston is de verwachting dat de app real-time informatie kan aanleveren over het aantal passagiers in bussen. Voor de metro wordt de informatie gebaseerd op het aantal check-ins en check-outs op stations zijn vanwege afwezigheid van moderne sensoren.

Zacht praten en niet bellen in openbaar vervoer in New Jersey

In New Jersey zijn nieuwe regels opgesteld voor het openbaar vervoer om spreiding van het coronavirus te voorkomen. De nieuwe richtlijnen vragen reizigers om niet hard te spreken in het openbaar vervoer en om bellen tot het minimum te beperken.

De richtlijnen zijn gebaseerd op richtlijnen van de Japanse gezondheidszorg die reizigers vragen om geen gesprek te voeren in afgesloten ruimtes, zoals het openbaar vervoer. Het dragen van mondkapjes blijft verplicht in het openbaar vervoer in New Jersey.

Internationale reizen

Reopen EU

De Europese Commissie heeft een webplatform '[Re-open EU](#)' geïntroduceerd met informatie over een veilige herstart van het vrije verkeer van personen en toerisme in Europa. Het doel van het platform is om mensen vertrouwen te geven bij het plannen van hun reizen en vakanties gedurende aankomende zomer en erna.

Het platform biedt up-to-date informatie over grenzen, beschikbaarheid van vervoermiddelen, reisrestricties, publieke gezondheid en veiligheidsvoorschriften zoals het dragen van mondkapjes en het houden van voldoende afstand.

Testen van passagiers op corona

De International Air Transport Association (IATA) heeft [aangegeven](#) dat de vaak door overheden geëiste

coronatests moeten worden gedaan voordat de passagier naar het vliegveld komt. Dit voorkomt besmettingen op vliegvelden, lange wachttijden en ook terugvliegen van passagiers die positief op COVID-19 testen bij aankomst

Testen van maatregelen op Mallorca

Bijna 200 passagiers uit Duitsland zijn op 15 juni aangekomen op Mallorca om daar, als onderdeel van een pilot, de [maatregelen te testen](#) om de verspreiding van COVID-19 te voorkomen.

Duitsland heeft met **Spanje** deze [afspraken](#) kunnen maken, omdat de pandemie zich in beide landen zich in een vergelijkbare fase bevindt. Sinds 21 juni zijn in Spanje de grenzen geopend voor alle andere Europese lidstaten en Schengenlanden.

Stedennetwerk C40

Meerwaarde tijdens corona

Amsterdam is lid van het steden-netwerk C40 en op maandag 22 juni hebben we een interview gehouden met European Regional Manager van de C40, Stelios Diakoulakis. Hierin spraken we over de reactie van C40 op corona.

1. C40 en Amsterdam

C40 is een internationaal netwerk van 96 steden dat zich actief inzet voor het adresseren van klimaatverandering. De 196 medewerkers van de C40 helpen steden om hier gezamenlijk in op te treden en kennis te delen. Dit doen ze onder meer via de verschillende programma's en netwerken. Het is sterk netwerk dat samen met de betrokken burgemeesters ook op het politieke speelveld een krachtig stedelijk geluid kan laten horen over klimaatverandering.

De C40 heeft daarnaast de mogelijkheid om op korte termijn grote

impact te bereiken doordat ze samenwerken met bedrijven, NGO's, koepelorganisaties en andere netwerken.

Amsterdam heeft als lid met de C40 onder meer samengewerkt met het opstellen van de Circulaire strategie en neemt deel aan forum over klimaatadaptatie. Het deelnemen aan het C40 netwerk is voor burgemeester en wethouders interessant omdat dit een podium geeft aan hun ambities, doelen en beleid omtrent het klimaat.

2. Reactie op corona

Binnen de C40 zijn ook 12 Chinese steden aangesloten. Hierdoor was

C40 al snel op de hoogte van de impact van de coronacrisis in de Chinese steden. Op het moment dat begin maart de coronacrisis wereldwijd verspreid was, kon C40 ook direct actie ondernemen om steden wereldwijd te ondersteunen.

Dit gebeurt nu op 2 manieren:

1. Kennisdeling en advies

Er is intensief gebruik gemaakt van de bestaande structuur van netwerken en programma's van de C40 om goede voorbeelden en ervaringen met elkaar te delen. Dit is gedaan via webinars en de website (knowledge hub). De onderwerpen van de webinars en onderzoek door medewerkers van C40 werden bepaald door de vragen van de steden zelf. Op basis van die vragen werden experts en relevante steden betrokken bij de diverse

“The Covid-19 pandemic has created the momentum to have the discussion on how we would proceed as a society. We should not return to ‘normal’, our goal is to build a better, more sustainable, more resilient and fairer society out of the recovery from the COVID-19 crisis’

Stelios Diakoulakis,
Deputy Director for Europe, C40

activiteiten. Resultaat was dat binnen enkele dagen na de lock-down diverse steden al met elkaar in gesprek gingen over de aanpak op diverse thema’s. Dit heeft onder meer geholpen in het maken van nieuw/tijdelijk beleid.

2. Politiek-bestuurlijk

Ook bestuurlijk werd er direct actie ondernomen. Vier bijeenkomsten voor

burgemeesters werden georganiseerd over hoe bestuurders in tijden van corona konden optreden.

Uit de burgemeesterbijeenkomsten is midden april het initiatief gekomen om een Mayoral Taskforce (geleid door **Milaan**) op te richten die zich inzet voor een gezonde en duurzame samenleving van de toekomst.

Zij zetten hun bestuurlijke kracht in om aan te geven het herstel van de coronacrisis er op gericht moet zijn om een betere, duurzamere en eerlijke samenleving te creëren en niet terug te keren naar de ‘oude’ situatie. De uiteindelijke resultaten van de taskforce worden deze zomer gepubliceerd. Hierin zal niet alleen staan wat er moet veranderen, maar ook hoe.

Het is duidelijk uitkomsten van de taskforce een sterk geluid uitdragen voor een green recovery waarin sociale factoren een belangrijke rol innemen.

De C40 ziet dat corona heeft geleid tot een blijvend andere situatie. De coronacrisis heeft laten zien dat er nog meer urgentie is voor hun boodschap en dat bij een groen herstel de maatschappelijke gezondheid ook een belangrijke positie inneemt.

"This a unique moment for global

cities to shape the future, to use all our instruments and power in demanding governments that green recovery should be the aim, but also to help and support each other."

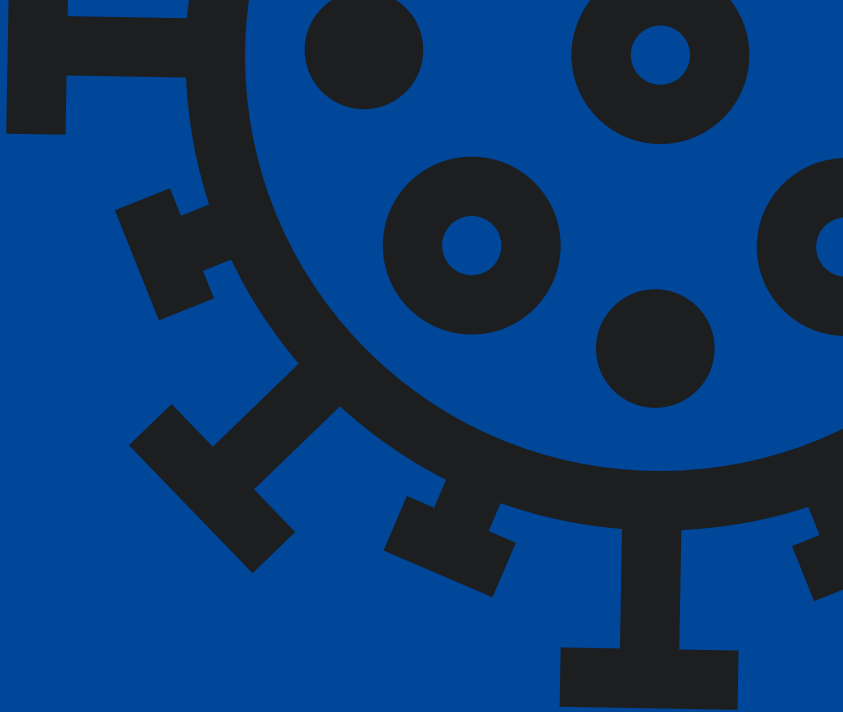
Stelios Diakoulakis,
Deputy Director for Europe, C40

Zelf gebruik maken van de expertise en/of netwerken van C40?

Wil je meer weten over de verschillende thematische programma's en netwerken? Kijk dan op de

website van C40 bij de verschillende programma's en netwerken. Hier kan je naast inhoudelijke informatie ook meer te weten komen of diverse C40 statements die over de thema's al gepubliceerd zijn.

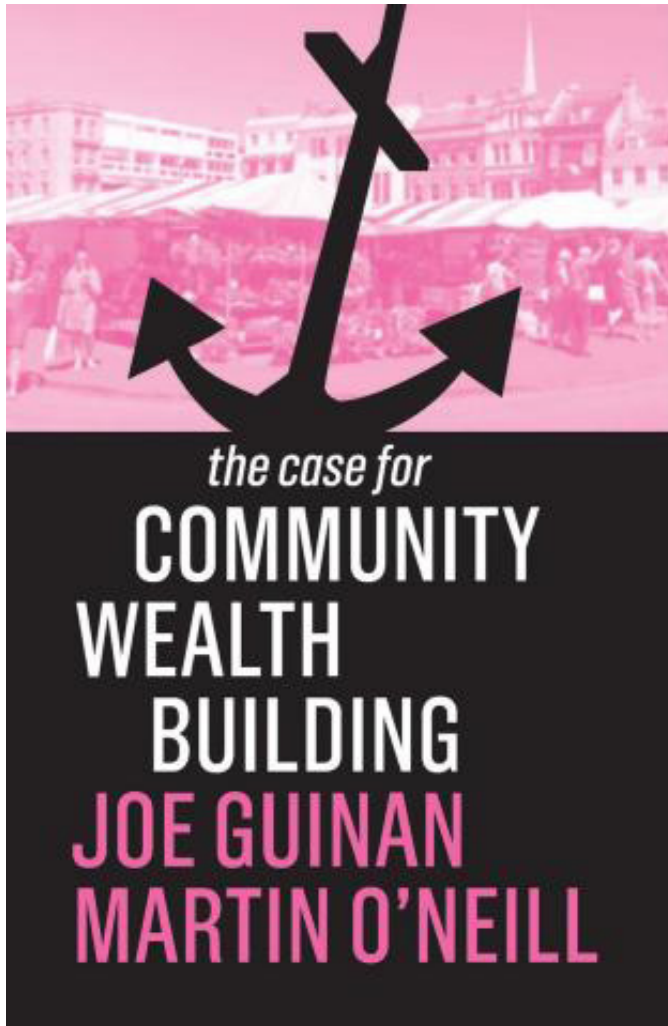
Als je in contact wilt komen met C40 of een van haar steden, of andere vragen hebt over de C40, neem dan contact op met de Amsterdamse coördinator van de samenwerking met C40, Christiaan Norde. ■

Economie

Democratisering en lokale economie

Interview Martin O'Neill en Joe Guinan: Community Wealth Building

Martin O'Neill en Joe Guinan zijn beide politiek economen en zijn de auteurs van *The Case for Community Wealth Building*, waarin ze een visie uiteenzetten over de manier waarop democratische participatie een drijvende kracht kan zijn voor eerlijkere economische ontwikkeling. Ook hebben ze een analyse uitgebracht van de manier waarop **Amsterdam** naar aanleiding van de coronacrisis de lokale economie kan herstarten.

Kunnen jullie uitleggen hoe volgens jullie democratisering bijdraagt aan lokale economische ontwikkeling? Wat wij Community Wealth Building noemen, begint met het kijken naar praktische uitdagingen op lokaal niveau, ook qua beleid. We doen dat vanuit een normatief perspectief:

Hoe kunnen we een rechtvaardigere, duurzamere en democratischere samenleving krijgen? Wat zou de rol van de overheid moeten zijn in het oplossen van die uitdagingen?

Wij zijn ervan overtuigd dat economische ontwikkeling in dienst daarvan zou moeten staan, en dus niet in de handen van grote bedrijven moet zijn. De lokale gemeenschap moet sturend zijn in de richting van economische ontwikkeling.

Wat is volgens jullie de invloed van de coronacrisis op de lokale economie?

Mensen onderschatten nog steeds wat de economische impact zal zijn van de crisis. Het zal onmogelijk zijn om terug te gaan naar de oude situatie. We moeten ervoor waken dat mensen met het meeste geld bepalen welke

kant deze crisis opgaat. Het zijn niet de grote bedrijven die in een crisis grote subsidies en steunpakketten moeten krijgen. Juist de mensen die het hardst geraakt worden, moeten nu ondersteund worden. Er is daarnaast een reëel risico dat grote investeerders van de crisis gebruik maken om kleine noodlijdende bedrijven op te kopen voor veel te kleine bedragen. Dat gevaar is er ook op de vastgoedmarkt.

Wat is de rol van de lokale overheid in het stimuleren van een andere economie?

Corona biedt ook een gelegenheid om anders over lokale economische ontwikkeling na te denken en de lokale bevolking daar een grotere rol in te geven. De crisis zal sowieso destabiliseren, en de vraag is welke kant dat op gaat. Wat overheden nu doen zal dan wel bestaande ongelijkheid vergroten, of een nieuwe koers veroorzaken door ervoor te zorgen dat private investeringen een minder invloedrijke rol hebben. Inkoop

kan daarin een belangrijke rol spelen. We hoeven bijvoorbeeld niet alles van bedrijven in te kopen, we kunnen bepaalde diensten ook publiek regelen. Geef burgers bijvoorbeeld een kans om zelf een coöperatie op te zetten bij grote inkooptrajecten. We kijken normaal gesproken heel instrumenteel naar de rol van een lokale overheid. Maar de lokale overheid kan ook een distributieve rol spelen en door middel van verschillende instrumenten ervoor zorgen dat we meer publiek eigenaarschap van de stad hebben en de economie wordt ingezet voor een democratische samenleving.

Hebben jullie voorbeelden van hoe andere steden dat hebben gedaan? Alleen inkoop gaat de wereld niet redden. Er moet een stadsbrede strategie komen om de economie opnieuw vorm te geven. Een mooi voorbeeld daarvan is de London Industrial Strategy uit de jaren '80 waarin burgers, lokale bedrijven, wetenschappers, lokale overheid en

Joe Guinan

dienstverlening samenkwamen om een lokale voedselproductieketen op te zetten. Op die manier konden de armsten blijven eten tijdens deze economische crisis. Iets soortgelijks zouden we nu ook kunnen doen, bijvoorbeeld met de productie van medische goederen.

Hebben jullie voorbeelden van hoe andere steden dat hebben gedaan?

Alleen inkoop gaat de wereld niet redden. Er moet een stadsbrede strategie komen om de economie opnieuw vorm te geven. Een mooi voorbeeld daarvan is de London Industrial Strategy van de jaren '80.

Hierin kwamen burgers, lokale bedrijven, wetenschappers en de lokale overheid en dienstverlening samen om een lokale productieketen op te zetten voor voedsel. Zo zorgden zij ervoor dat de armsten konden blijven eten ten tijde van de economische crisis toen. Iets soortgelijks zouden we nu ook kunnen doen, bijvoorbeeld met de productie van medische goederen.

Er zou een stadsbrede analyse moeten komen waarin Amsterdam bepaalt wat de eigen sterke en zwakke punten zijn, en vooral welke sectoren de stad nodig heeft om te ontwikkelen. Daarin moet je niet alleen kijken naar hoe je zoveel mogelijk geld uit het buitenland kan halen. Het is gevaarlijk om alleen

naar de korte termijn te kijken, terwijl de economie fundamenteel zal veranderen. Amsterdam is best afhankelijk geweest van toerisme, en dat zal mogelijk niet meer terugkomen zoals het was.

En hoe draagt dat bij aan een van onze grootste zorgen op dit moment: werkloosheid?

De eerste vraag voor lokale economische ontwikkeling is: wat zijn je belangrijkste doelstellingen? Denk aan toegankelijke gezondheidszorg voor iedereen, groene energie en elektrisch vervoer. In die sectoren moet je bedrijven en burgers bij elkaar brengen, en met kleine steunfondsen de ontwikkeling van coöperaties stimuleren.

Op die manier kan de lokale overheid een rol spelen bij het creëren van nieuwe banen die nu zijn verdwenen, in sectoren die meer waarde toevoegen aan de stad dan bijvoorbeeld vervuilend luchtverkeer.

Martin O'Neill

Nu is de kans om dat te doen, nu de EU de regels voor staatssteun heeft versoepeld. Je kan nu revolutionaire veranderingen doorvoeren. ■

Festivals organiseren in tijden van corona

Great Southern Nights in Sydney

De regering van New South Wales (NSW) is samen met ARIA, een brancheorganisatie voor Australische platenlabels en –maatschappijen, een initiatief gestart om het festival ‘Great Southern Nights’ in **Sydney** en omstreken te organiseren.

Met dit initiatief willen ze maar liefst 1000 coronaveilige optredens geven in de maand november. Artiesten en evenementenlocaties uit de hele staat kunnen zich registreren om deel te nemen aan het festival.

De organisatoren willen met ‘Great Southern Nights’ de muziekindustrie helpen te herstellen en daarbij ook een boost geven aan de lokale cultuursector.

Exit-Festival in Novi Sad (Servië)

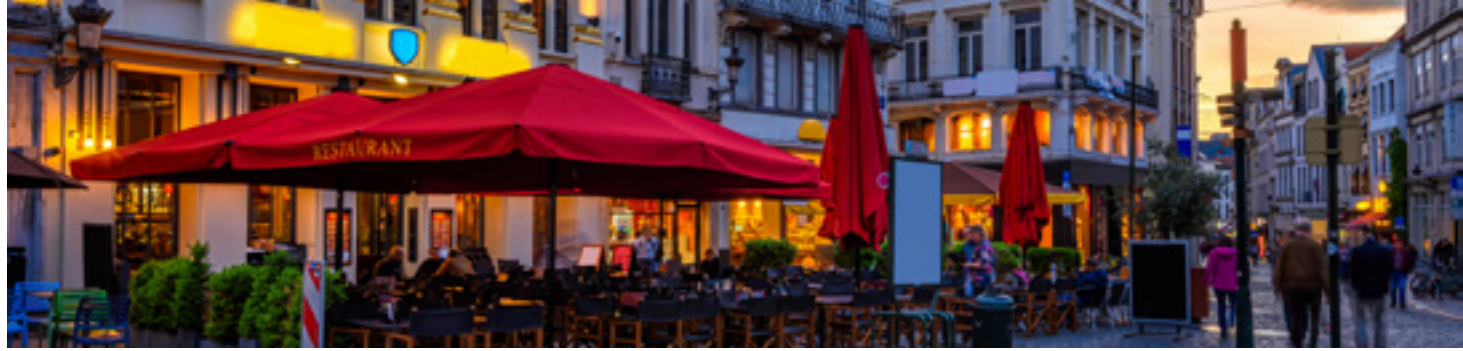
De Servische regering heeft toestemming gegeven om het beroemde Servische EXIT-festival dit jaar in **Novi Sad** door te laten gaan. Wel is het festival verschoven naar augustus in plaats van in juli.

Het festival is 20 jaar geleden opgericht als studentenbeweging die streed voor democratie en vrijheid in Servië en de Balkan. Een zogenoemde, ‘exit’, uit een decennium in isolatie en burgeroorlogen in de jaren ‘90. Met het doorgaan van de 20e editie willen de organisatoren laten zien dat het nu tijd is om deze pandemie wereldwijd af te sluiten. Het festival wordt opgezet in samenwerking met lokale gezondheidsinstanties, de regering en het Ministerie van Volksgezondheid.

De concrete invulling is nog niet bekend. Wat al wel vaststaat is dat het maximum aantal bezoekers van het festival zal worden verlaagd en het festivalgebied voor 90% van de originele ruimte toegankelijk wordt gesteld. De kaartverkoop is 1 juni van start gegaan, er gelden geen restricties voor bezoekers uit Europese landen.

Nachtlevens en cultuur

Zorgen om incidenten VK

Het INA (International Nightlife Association) waarschuwt autoriteiten voor een toename in illegale feesten vanwege de schaarste aan uitgaansgelegenheden. In het Verenigd Koninkrijk zijn deze maand een aantal 'quarantaineraves' georganiseerd waarbij duizenden mensen samen kwamen die weinig tot geen gezondheids- en veiligheidsmaatregelen namen.

In **Manchester** kwam iemand om het leven en ontstonden gevechten. De burgemeester van Greater Manchester heeft bekend gemaakt dat de politie in het vervolg strenger zal gaan optreden om een zomer van illegale raves te voorkomen. Ook in **Amsterdam** waren er berichten over illegale feesten.

België

Ook in **Brussel** zijn er problemen met mensenmassa's. Nadat de cafés volgens de regels om 1 uur 's nachts moesten sluiten, kwamen honderden cafébezoekers samen voor een geïmproviseerde carnavalsviering op een terrein in **Anderlecht**.

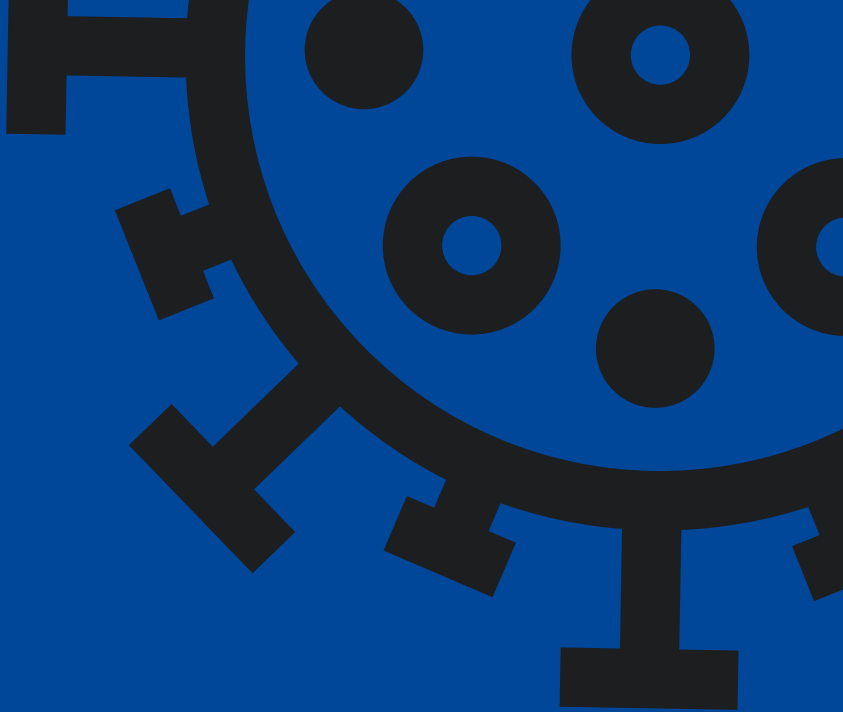
De politie koos ervoor om de feestgangers niet met geweld uiteen te drijven en heeft het feest zonder boetes beëindigd. Na het weekend heeft de politiezone van Brussel-Elsene aangekondigd dubbel zoveel agenten in te zetten om strenger te handhaven op samenkomsten. De horecabond vindt dat het tijd is om na te denken over de heropening van het nachtleven in België. Meer controles zouden alleen nog maar voor meer illegale feesten

zorgen. De horecabond pleit ook voor een later sluitingsuur van cafés.

Ierland

De conceptversie van het nieuwe regeringsprogramma van Ierland bevat belangrijke toezeggingen voor de cultuursector. Op 14 juni kondigde de Ierse regering een steunpakket van 25 miljoen euro aan voor het herstel van kunst en cultuur.

Het pakket bestaat onder andere uit beursprogramma's voor jonge kunstenaars, ondersteuningsprogramma's voor festivals, amateurtoneel en musicals. Ook zijn er Nachtburgemeesters aangesteld voor de steden **Dublin** en **Cork**. Op 26 juni vindt er een stemming plaats waarna het definitieve regeringsprogramma wordt vastgesteld.

EU

Europese fondsen

Op dit moment zijn de voorbereidingen voor het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) - de Europese begroting - 2021-2027 in volle gang. Naast het voorstel voor het MFK en de bijbehorende Green deal heeft de Europese Commissie naar aanleiding van de coronacrisis twee extra programma's gelanceerd: Het Corona Investment Initiative I en II, en het Herstelfonds.

Corona Investment Initiative plus

Het Corona Response Investment Initiative moet de hardst getroffen onderdelen van de economie met €37 miljard ondersteunen. Alle corona-gerelateerde uitgaven komen in aanmerking voor financiering. Dit bedrag zal voor €8 miljard bestaan uit niet-toegewezen geld uit het cohesiebeleid en voor € 29

miljard aan cofinanciering vanuit het EU-budget. Daarnaast maakt de Commissie het makkelijker om binnen subsidieprogramma's budget naar andere prioriteiten te schuiven. Lidstaten moeten wel een minstens zo groot bedrag bijdragen voor iedere euro die de Commissie in dit kader uitkeert.

Herstelfonds: Next Generation EU

Naast het nieuwe MFK voorstel kondigde de Commissie ook een herstelfonds, getiteld Next Generation EU, aan van 750 miljard euro. Het fonds kan worden geschonken of geleend aan lidstaten en is bedoeld om de gevolgen van de coronacrisis te ondervangen. Deze extra middelen worden besteed

via de bestaande EU-programma's. De investeringen die met het herstelfonds worden gemaakt, moeten gericht zijn op een groene en digitale toekomst van de EU. In de vorige monitor is uitgebreid ingegaan op de richting van het fonds.

De financieringsmiddelen vanuit Next Generation EU worden verstrekt aan lidstaten, waarna steden er gebruik van zouden kunnen maken. Soms kunnen steden direct aanvragen (zoals bij het [Horizon Europe programma](#)). Belangrijke programma's en fondsen voor steden binnen Next Generation EU zijn: [REACT-EU](#), Just Transition Fund, Invest.EU, EU4Health en Horizon Europe.

Vrijdag 19 Juni spraken de Europese regeringsleiders over het voorstel. Deze vergadering, per videoconferentie, was een eerste uitwisseling van standpunten. De Commissie wil 250 miljard van het herstelfonds besteden aan leningen en 500 miljard in de vorm van subsidies. **Nederland, Zweden, Oostenrijk** en **Denemarken** vinden dat het pakket alleen uit leningen moet bestaan.

Ook is er discussie over de verdeelstapel van het herstelfonds. De Commissie wil het geld verdelen volgens de economische situatie zoals die voorafgaand aan crisis was. Sommige lidstaten, waaronder Nederland, vinden dat uitgegaan moet worden van de economische impact van Covid 19.

Veel regeringsleiders willen voor het einde van juli een overeenkomst. Midden juli is de volgende top.

European recovery and resilience facility

Dit programma brengt financiële steun

voor investeringen en hervormingen bij groene en digitale transitie en de veerkracht van nationale economieën. Lidstaten dienen het budget aan te vragen.

REACT-EU

Tussen nu en 2022 komt er een extra bedrag van €55 miljard bovenop de huidige programma's ter bevordering van het cohesiebeleid. De besteding van het budget wordt bepaald op basis van de sociaaleconomische impact van de crisis, waarbij het rekening houdt met de stijgende (jeugd)werkloosheid en de relatieve welvaart van de lidstaten.

Just transition fund

De Commissie heeft een voorstel gedaan om dit fonds te verhogen tot €40 miljard euro om de lidstaten te helpen sneller de omslag te maken naar klimaatneutraliteit. Het is nog maar de vraag of steden als Amsterdam er ook aanspraak op kunnen gaan maken.

Invest.Eu

Het InvestEU-programma biedt een EU-begrotingsgarantie om investeringen en toegang tot financiering in de EU te ondersteunen tot een verwacht totaal van €650 miljard. In het kader van Next Generation EU is er extra geld toegevoegd aan Invest.EU. Het fonds zal vier beleidsterreinen ondersteunen: Duurzame infrastructuur; Onderzoek, innovatie en digitalisering; Kleine en middelgrote ondernemingen; Sociale investeringen en vaardigheden.

Horizon europe

Het onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma van de EU wordt met een extra bijdrage van 13,5 miljard euro opgehoogd tot 94,4 miljard. Uit dit budget volgen normaal gesproken specifieke fondsen die voor steden ook relevant kunnen zijn voor innovatieve projecten op allerlei beleidsterreinen.

Meer weten hierover? Neem contact op met Team Europese Subsidies via internationaloffice@amsterdam.nl.

Europa lanceert nieuw plan: EU4Health

De volgende punten uit het plan vallen op:

- Voorstel voor een permanente Europese voorraad medische hulpmiddelen, zoals desinfectiemiddelen, medische apparatuur testmiddelen, beschermende kleding en medicatie;
- Een reserve met zorgmedewerkers, inclusief vliegende artsen die kunnen worden opgeroepen bij crisis;
- Een sterke rol voor het Europees Geneesmiddelen Bureau (EMA) en het Europese centrum voor ziektepreventie en bestrijding (ECDC);
- Productie van vaccins en medicijnen in Europa;
- Meer aandacht voor kankerbestrijding, resistentie tegen antibiotica en betere vaccinatieprogramma's;
- Tegengaan van ongelijkheid tussen lidstaten in de screening- en behandeling van kanker;

Het programma moet worden betaald uit het reguliere EU-budget en het Europese herstellfonds dat de Europese commissie eerder in mei presenteerde. Aan het einde van 2020 komt Eurocommissaris Kyriakides met een Europese farmaceutische strategie.

Vaccins

De Europese Commissie wil de ontwikkeling, productie en toepassing van coronavaccins versnellen.

Het doel van de strategie:

- De kwaliteit, veiligheid en werkzaamheid van vaccins waarborgen;
- Zorgen voor snelle toegang tot vaccins voor de lidstaten en hun bevolking, en tegelijkertijd de wereldwijde solidariteit leiden;
- Zo spoedig mogelijk goede toegang tot een betaalbaar vaccin waarborgen.

Preventie en overgewicht

Uit een recente studie van Public Health England blijkt dat 8% van de kritisch zieke patiënten op de IC's morbide obesitas hadden, terwijl de Engelse populatie maar 3% morbide obesitas kent.

Een andere studie uit de VS laat zien dat obesitas een belangrijke factor was voor opname in het ziekenhuis dan bloeddruk, diabetes, kanker en zelfs COPD. Hoewel de Europese Commissie ook vindt dat overgewicht moet worden bestreden, is het nog onduidelijk hoeveel geld uit het actieplan naar de preventie van obesitas zal gaan.

Er zijn meer dan 1,5 miljoen bevestigde gevallen van corona in de EU en zo'n 170 duizend doden. De laatste tijd

was er veel discussie over in hoeverre de coronacrisis gecoördineerd moest worden door de EU. De Europese Commissie heeft eind mei een nieuw beleidsvoorstel gedaan genaamd EU4Health dat tot 2027 zal lopen. Lidstaten en het Europees Parlement moeten nog met het voorstel instemmen. De commissie wil 9,4 miljard euro stoppen in het nieuwe programma, een zeer grote toename in vergelijking tot 2018 toen het voorstel slechts 413 miljoen euro was.

De EU heeft relatief weinig macht op het gebied van gezondheid. Landen mogen zelf bepalen wat hun gezondheidsbeleid is en er is weinig Europese wetgeving op dit gebied. Commissaris Kyriakides omschrijft het pakket daarom als echte "game changer", omdat het de regie op gezondheidsbeleid meer naar de Europese unie trekt. Zij wilt dat de EU beter voorbereid is op de volgende pandemie, maar ook dat de EU als geheel gezonder wordt op de lange termijn.

Eurocommissaris Stella Kyriakides

Overzicht relevante informatiebronnen

- **Eurocities** heeft een website met [stedelijke best practices](#) en organiseert webinars over een veelvoud aan onderwerpen.
- Ook **C40** levert informatie over allerlei thema's en er zijn gesprekken op bestuurlijk en expertniveau. Daarnaast heeft C40 een gespecialiseerde [Knowledge Hub](#).
- Het **Global Parliament of Mayors** heeft een [overzicht van best practices](#) en een Forum voor vragen vanuit bestuurders.
- Het **City Innovators Forum** heeft een uitgebreide [toolbox](#) ontworpen voor stedelijk beleid in tijden van corona.
- Dit **handboek** gaat in op [onderzoeksmethoden en forecasting](#)
- Het **World Economic Forum**, het Resilient Cities Network, Friends of Europe en UCLG faciliteren regelmatig *webinars*.
- De **Joint Research Center** van de Europese Commissie heeft het '[overzicht der overzichten](#)'
- **CEMR** (Council of European Municipalities and Regions) heeft aanbevelingen voor het [ophalen van afval](#) in tijden van de coronacrisis.
- De **National Association of City Transport officials** heeft relevante info voor en door [transport professionals](#).
- **UNESCO** heeft een lijst met handige tools en tips om [onderwijs op afstand](#) te faciliteren samengesteld.
- **Smart Cities World** kijkt vooral naar [AI, ICT en de toekomst](#) mbt corona
- [Politics of Covid-19](#) geeft wekelijks highlights van de meest relevante artikelen en webinars
- Een interactieve kaart van **European Committee of the Regions** over coronamaatregelen in de verschillende regio's in Europa
- Nieuw: [website van de OECD vol analyses van beleid en cijfers](#) ten aanzien van corona met name op het gebied van economie, gezondheid en sociale aangelegenheden

Meer weten over een voorbeeld uit deze monitor of heb je een andere kennisvraag? Laat het ons weten: internationaloffice@amsterdam.nl

